

SENSIBILIZACIÓN - CONSERVACIÓN DO PATRIMONIO NATURAL
Entidade de Custodia do territorio

Nova estratexia participativa de conservación da Natureza, da Cultura e da Paisaxe

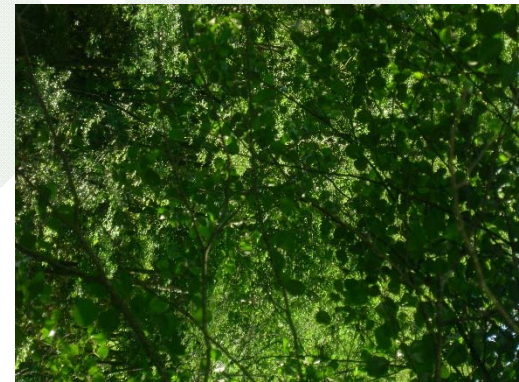
Deseño dun modelo de
custodia do territorio
para o val do Lérez e
Tomeza

Mancomunidade de
Montes de Pontevedra

ÍNDICE - CONTIDO

1. ¿QUÉN TEN QUE COIDAR O TERRITORIO?
2. ¿QUÉ É A CUSTODIA DO TERRITORIO?
3. ¿CAL É O OBXECTIVO DO PROXECTO?
4. ¿QUEN PODE PARTICIPAR?
5. ACTUACIÓNS
6. ORZAMENTO
7. FONTES DE FINANCIAMENTO
8. FONTES DE CONSULTA

1. ¿Quién ten que coidar o territorio?

“Todos los poderes públicos, en sus respectivos ámbitos competenciales, velarán por la conservación y la utilización racional del patrimonio natural en todo el territorio nacional y en las aguas marítimas bajo soberanía o jurisdicción española, incluyendo la zona económica exclusiva y la plataforma continental, con independencia de su titularidad o régimen jurídico, teniendo en cuenta especialmente los hábitats amenazados y las especies silvestres en régimen de protección especial.”

Artigo 5. da Ley 42/2007, de 13 de diciembre, de Patrimonio Natural y Biodiversidad

“En la planificación y gestión de los espacios naturales protegidos y las especies amenazadas, se fomentarán los acuerdos voluntarios con propietarios y usuarios de los recursos naturales.”

Artigo 4.3. da Ley 42/2007, de 13 de diciembre, de Patrimonio Natural y Biodiversidad

Entidade de Custodia do territorio

1. ¿Quién ten que coidar o territorio?

“1. Las Administraciones Públicas fomentarán la custodia del territorio mediante acuerdos entre entidades de custodia y propietarios de fincas privadas o públicas que tengan por objetivo principal la conservación del patrimonio natural y la biodiversidad...”

Artículo 72. Promoción de la custodia del territorio Ley 42/2007, de 13 de diciembre, de Patrimonio Natural y Biodiversidad

“Las Comunidades autónomas regularán los mecanismos y las condiciones para incentivar las externalidades positivas de terrenos que se hallen ubicados en espacios declarados protegidos o en los cuales existan acuerdos de custodia del territorio debidamente formalizados por sus propietarios ante entidades de custodia.”

“Artículo 73. Incentivos a las externalidades positivas en el ámbito de los espacios protegidos y de los acuerdos de custodia del territorio. Ley 42/2007, de 13 de diciembre, de Patrimonio Natural y Biodiversidad

1. ¿Quién ten que coidar o territorio?

“3. A Xunta de Galicia impulsará a subscripción de pactos pola paisaxe como instrumentos de concertación entre as administracións públicas, as entidades locais e outros axentes económicos e sociais dun determinado territorio que de xeito voluntario desexen promover accións de protección e mellora das paisaxes e da calidade de vida dos cidadáns no marco do desenvolvemento sostible. Estes pactos incorporarán no seu contido as actuacións concretas e específicas que teñen que emprender os diferentes axentes intervinientes para acadar os obxectivos de calidade paisaxística.”

“Artigo 14.3. Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia.

“A Xunta de Galicia favorecerá a realización de acordos voluntarios nas áreas de especial interese paisaxístico entre as persoas propietarias das terras e entidades públicas, co fin de colaborar e apoiar a defensa e a conservación dos valores naturais e culturais presentes nestas áreas.

“Artigo 14.5. Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia

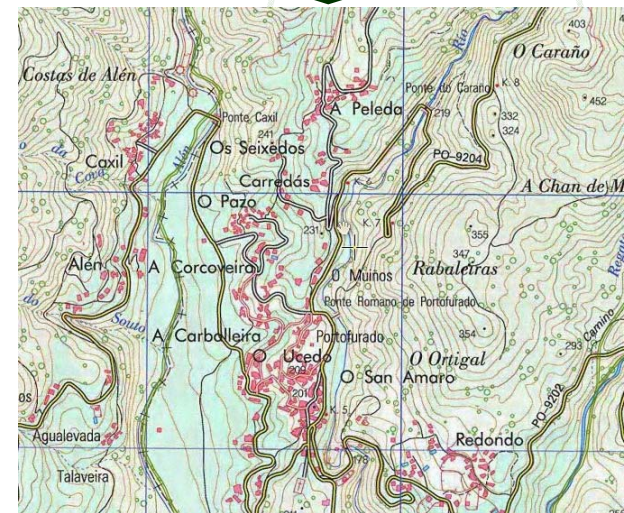
2. ¿Qué é a Custodia do Territorio?

Conxunto de estratexias (de educación, de xestión, de mediación, de desenvolvemento comunitario....) dirixidas principalmente á propiedade privada que pretende xerar a responsabilidade e a participación dos propietarios e usuarios do espacio terrestre, fluvial e mariño na conservación e uso dos valores e dos recursos naturais, culturais e paisaxísticos.

Materialízase na constitución dunha ENTIDADE DE CUSTODIA (pública ou privada) que exerce como promotora das actuacións de conservación e sensibilización sobre os recursos do medio a través entre de acordos de custodia cos propietarios.

**ENTIDADE
DE CUSTODIA**

**PROPIETARIOS
DO TERREO**

Entidade de Custodia do territorio

MONTES Y MEDIO AMBIENTE CONSULTORES S.L.

2. ¿Qué é a Custodia do Territorio?

Un Acordo de Custodia é un procedemento voluntario entre un propietario e unha entidade de custodia para pactar verbalmente ou por escrito o modo de conservación dos seus valores naturais, culturais e paisaxísticos e no uso adecuado (sostible) do seus recursos.

Entidade de Custodia do territorio

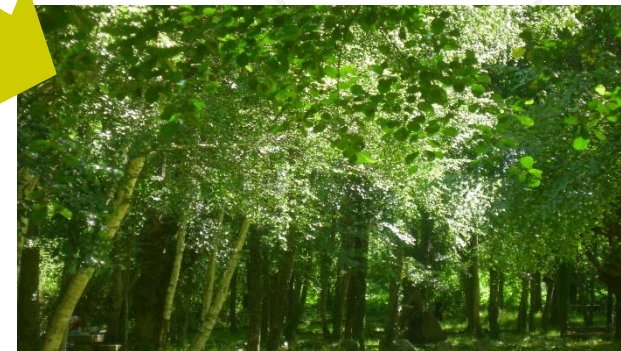
3. ¿Cal é o obxectivo do proxecto?

Constituír unha entidade de custodia encargada de xerar medios e instrumentos para promover a transformación da paisaxe cara a recuperación dos valores naturais.

MÉTODO:

Sensibilización e información cara a acadar a implicación da cidadanía e dos propietarios no proceso.

**ENTIDADE
DE CUSTODIA**

Entidade de Custodia do territorio

4. ¿Quién pode participar na entidade?

A ENTIDADE DE CUSTODIA PODE CONSTITUIRSE BAIXO DIFERENTES FIGURAS

TIPO DE ENTIDADE	ACTORES	VANTAXES
ENTIDADE LOCAL	- CONCELLO	-NIVEL LOCAL -Maior proximidade
CONSORCIO	- CONCELLOS - Outras administracións - ASOCIACIÓNS SEN ÁNIMO LUCRO de interese público	-NIVEL COMARCAL -Maior adaptación á extensión do espazo natural
FUNDACIÓN	- CONCELLOS - Outras administracións - ASOCIACIÓNS SEN ÁNIMO LUCRO de interese público	-Disposición dun patrimonio para os seus fins. -Maior implicación dos patronos

5. Actuacións

EIXO DE ACTIVIDADE	ACTUACIÓN	OBXECTIVO / RESULTADO
AMBIENTAL	<ul style="list-style-type: none"> - Eliminación de invasoras. -Silvicultura /Repoboación con especies autóctonas -Traballos de prevención de incendios forestais 	<p>REDUCCIÓN DO RISCO DE INCENDIO REVALORIZACIÓN DA PAISAXE</p>
	<ul style="list-style-type: none"> -Plan de Xestión do territorio 	<p>Orientación, Asesoramento aos propietarios sobre explotación sostible dos recursos</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Centro de intercambio de material vexetal autóctono. -Localización e control de puntos de verquido incontrolado. -Localización e control de vertedoiros incontrolados 	<ul style="list-style-type: none"> -Conservación do patrimonio xenético. -Mellora da calidade de augas. -Mellora da paisaxe
SOCIAL	<ul style="list-style-type: none"> - Apoio ao propietario na xestión das súas terras 	<ul style="list-style-type: none"> - Trámites en catastro.
	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolvemento de iniciativa de horta comunitaria 	<ul style="list-style-type: none"> -Divulgación. -Promoción do territorio.
ECONÓMICO	<ul style="list-style-type: none"> -Actividades de sensibilización: Edición de material divulgativo, páxina web, goteo informativo. 	<ul style="list-style-type: none"> -Sensibilización cara a integración de propietarios na custodia
	<ul style="list-style-type: none"> - Acollida de traballo voluntario. 	<ul style="list-style-type: none"> - Integración da mocidade no coidado do medio.

6. Orzamento

A actividade de custodia a desenvolver pola Comunidade de Montes comeza cun servizo de asistencia técnica aos propietarios particulares que desenvolverase nas mañás dos sábados en horario de 11:00 a 13:00 horas e que permitirá dos obxectivos claros:

- promoción dos valores naturais do territorio dende un enfoque comunitario.
- desenvolvemento dun proxecto de horta comunitaria.

Tarefas a desenvolver:

- Identificación das propiedades particulares do lugar do Salgueiral e definición do seu potencial.
- Crearase un modelo de ficha de visita na que se reflectirá ademais dos datos do propietario, a súa situación xeográfica, mediante levantamento GPS, o estado natural da propiedade e a valoración da súa aptitude potencial agraria ou forestal.
- Tomarase nota tamén do obxectivo de xestión do seu propietario e orientaráselle na xestión da propiedade de forma respectuosa coa conservación dos valores naturais cando sexa o caso.
- Poderanse formar agrupacións de propietarios cara a tramitación de axudas de mellora silvícola e prevención de incendios e para a creación dunha horta comunitaria ou explotación gandeira. Análise dos modelos de agrupación, documentación necesaria para a súa constitución e definición de compromisos.
- Crearase unha base de datos xeorreferenciada de fincas do Salgueiral e promoverase a actualización catastral, cando sexa necesario.
- Poderán realizarse actuacións con voluntarios nas propiedades con acordo de custodia.
- Creación dunha páxina web na que poida visualizarse o traballo que se desenvolve e se lancen as convocatorias de traballo comunitario.

7. Fontes de consulta

Na actualidade, a custodia do territorio é un proceso incipiente en Galicia (RIDIMOAS (con financiamento de CAIXANOVA), DROSERÁ e ANDURIÑA) mais moi estendido alén do telón de grelos:

🌳 Xarxa da custodia do territorio en Cataluña

🌳 Avinença (Valencia)

🌳 Ínsulas (Andalucía)

🌳 Fundación Biodiversidad

E, especialmente, alén dos Pirineos:

🌳 The National Trust

Entidade de Custodia do territorio

THE NATIONAL TRUST
for ever, for everyone

